

Mahjas weesis.

Kafja ar pērsuhtifšanu
par panti:
par gabu 1 rub. 60 kap.
" pufgabu 85 "

Kafja bez pērsuhtifšana
nas Rīgā:
par gabu 1 rub. — kap.
" pufgabu 55 "
" 3 mehņefči 30 "

Mahj. no. teel isdohts fest-
deenahm no p. 10 fahloht.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpashneeks un apgahdatajs.

Mahjas weests isnahf ween reis pa nedeku.

Kafja
par fludinaschannu:
par weenas fleijas smalku
rakstu (Betti)- rindu, jeb
to weetu, so tahda rinda
eenem, malka 10 kap.

Redatzija un ekspedizija
Rīgā,

Ernst Plates bilshu- un
grahmatu- drufatawa pee
Pērtēra basnizas.

№ 40.

Sestdeenā 6. Oktoberi.

1879.

Rahditais.

Jaunatāhs sīnas. Telegrafa sīnas.
Celschjemes sīnas. No Rīgas. Saldatu atwalinaschana. No Balti-
jas. No Bolderajas. Weides muishina. No Jaunpils. No Gataritas ap-
gabala. No Jelgawas. No Tehrpatas. No Peterburgas. No Dofas. No
Wīlnas. No Laischewas. No Kreewu-Brufschu rohbeschahm.
Ahrjemes sīnas. No Bahzijas. No Franzijas. No Rumenujas. No
Afganistanes.
Bahr Latweeschu skolas buhshannu Rīgā. II. wispabrigo Latweeschu dsee-
dashannas swebsttu komiteja. Sihiti notitumi is Rīgas. Nauwas-papirhu zena.
Pee likumā: Preezigi seemas-swebstli. Graudi un seedi.

Jaunatāhs sīnas.

No Rīgas. Scho nedelu mums fahlfufehs seema, wifu-
malak seme aplahta ar baltu sneega lahrtinu; tai nokti no
treschdeenas us zetorddeenu usfniga laba teesa sneega un nakti
no zetorddeenas us peektddeenu drufzin usfala.

Mahkofschu swebtddeenu, tai 7tā Oktoberi, Rīg. Latw labda-
rifchannas beedriba isrihlohs islohsefchannu Rīg. Latw. beedribas
namā. Islohsejamas leetas ir jaw no zetorddeenas fahloht
beedribas fahle istahditas. Turpat ari ir lohses dabujamas.

No 8ta Oktobera fahloht buhs braufschannas laiks us Ri-
gas-Lukumas dsefsejela schahds: No Rīgas isbrauts us Lu-
kumu diwreis, prohti pulksten 8 rihta un pulksten 8, 30 min.
wakarā; tad no Lukumas isbrauzoht nonahls Rīgā pulksten
10, 40 min. rihta un pulksten 2, 25 min. pehzpufdeenas.

Latweeschu draugu beedriba schini gadā noturehs sawu
fapulzi Jelgawā. Sapulze starp zitahm leetahm pahrspre-
dichohht to jautajumu, "kā Latweeschu walodas tihriba buhtu
pafargajama, lai netiktu ar Bahzu walodas eemahfijumeem
maitata, kā to dauds Latweeschu rakstneeki daroht." Kurjemes
direktors leekoht preefshā, "waj newaijadsētu nolikt gohda-
alga preefsh waijadsigahm grahmatahm," un Widsjemes direk-
tors atkal, "waj nebuhtu noleekama gohda-alga preefsh Lat-
weeschu walodas mahzibas preefsh pagasta-skohlahm."

No Rohtnesēs. Us konzerti, kas tika Pilfatneeka atraitnei
un bahrineem par labu isrihlotā un Rohtnesēs basnizā ar leel-
mahtes v. Brümmer-Madecke laipnu peepalihdsfchannu tapa notu-
reta, flitta laika deht bija mas klausitaju fanahlfufchi, tā ka
tikai lahds simts rublu atlikufchi preefsh mineta labdariga
mehreka.

No Peterburgas. Bahr jauna atmena Alekshandera tilita
eswebhtifchannu teel tā sinohts: Jaunais Peterburgas tils,
kurfch teel nofaukts par "Alekshandera tiltu," buhs Peter-
burgai un winas eedshwotajeem par gresnumu un labumu.

Tai 30tā Septemberi bija schi tilita eswebhtifchana. Ap pulk-
sten 1 bija tuhstofschem skaititaju fapulzejuschees gan schipufē
gan winpufē pee Newas upes. Tilita gali bija ar masta-
kohleem, karohgeem un puku- un lapu-pinumeem us swebhtku
wihsi igresnoti, tā ka bija lepnis un skaitis isfkats. Us schi-
pufes krahta bija ustahfihis salfsch naminsch, kura augstee wal-
dibas lungi bija fapulzejuschees: eefschkigas leetas ministera
kungs, pilssehtas hauptmanis, pilssehtas galiwa ar padohmes
lohjekteem, garidsneeziba u. t. pr. Kad jaunais tils no pils-
sehtas pufes bija fanemts un eswebhtifchana isdarita, tad
wisi dewahs us preefshu. Swebhtku dalibneekem papreefshu
tika nests basnizas krusis un karohji, un tā wini dewahs par
silu pahri. Dhra pufe nonahlfufchi wini atrada kahdus
600 strahdneekus, kas pee gareem galdeem sehdeja pee gohda
maltites, kura teem no pilssehtas tika dohta. Kad minete
waldibas lungi un eeluhgtee weesi (bet schoreis sawas karites)
pa tiltu atpakat dewahs, tad tika, kad bija pahrbraufufchi,
skaititajeem atkants us tiltu eet. Kā uhdens straume, kas dam-
bim zauri islausdamahs tahlak gahschahs, tā zilweku straume
us tiltu steidsahs. Gaudis, tā fahloht, tiltu pilnigi aplahja,
tā ka galwas ween redseja. Wareja redseht, ar kahdu preeku
Peterburdseneeki scho jaunu tiltu apfweizimaja.

Jaunais tils ismalka kahdus 6 milijonus rublu. Tilita
buhweschannas wadonis bija palkawneeks Struwes kungs.

No Tomskas. Kā no Tomskas teel sinohts, tad tureenahs
apgabalā esohht fehriga iszehlfufehs, ar kuru neween leellohpi
un sirgi sprahgstohht, bet ari daudstahrt zilweki fahlimstohht un
nomirstohht. Tureenahs apgabala laudim schi fehriga esohht ne-
pashstama, tā ka wineem ta pirmo reisu usbrukufe.

No Deenwidus-Amerikas. Las karfch, kas bija iszehlees
starp Tschiles un Peru'as walstim, ir tagad beigts. Tschile
palitufe ta uswaretaja pehz tam, kad wina bija Peru'as kara-
tugus uswarejufe.

Telegrafa sīnas.

No Parihesēs, tai 4tā Oktoberi. Pahwesta weetneeks Tschah-
tis stahbijahs wakar Franzijas presidentam Grewi'am preefshā.

No Reapeles, tai 3. Oktoberi. Tur griboht notureht fa-
pulzi, pahrspreesdami to jautajumu, waj tagadejds meera-lailōs
newaijadsētu leelwalstim kara-pulkus pamasinahht.

No Greekijas, tai 3. Oktoberi. Sastahschotees komissija,
kas rohbeschahs starp Turziju un Greekiju islihdsinahs.

Gefchjemes finas.

No Rigas. Riga ar Leepaju ir, kà „Rig. Ztg.“ sino, zaur telefonu faweenota. Mehginajumi farunafchanà efoht deefgan labi isbewufchees. Wehl fchi faweenofchana naw wif-pahrigai leetofchanai nodohyta.

Saldatu atwafinafchana. „Wald. wehstnefi“ iffludinata Wifaugftaka pawehle, zaur furu diwifiju komandereem tohp ta teefiba dohta, fawu komandu apafchdeenetajus, eewehrojams nòs apftahkòs, atwafinaht uf mahjahm, bet ne ilgaf, ka libd 1. Merzim 1880. gadà un ne til leelà ftaità, ka deenastà kahdi kawekti zaur to waretu rastees.

No Baltijas. Pahr Kreewu walodu Baltijas fskohlàs ir nesen fpreedufe Mafkawas awife „Соврем. Изв.“ Schi awife faka, ka uf daschadu tautibu stahwofli Baltijas gubernàs wairs nedrihtfoht fkatitees zaur pirksteem un ka waijagoht fperet fohkus pret Baltijas eedfintu tautu pahrwahjofchanu. Wifupirms efoht waijadfìgò, ka Kreewu walodas mahziba fskohlàs eefahloht no pafcha wahjinafchanas perehta, Lehrpatas augftfkhlas, turpmaf nebuhtu prafts nolikums (prasta forma). Waijagoht nofajiht, ka nelahds augfts finafchanas stahwofliis bef pilnigàs Kreewu walodas praftanas nedohyt Baltijas gubernu eedfihwotajeem Kreewu walsti ne mafafahs teefibas un ari nelahdas brihwibas jeb teefibas karà deenastà. Schai finà waijagoht uf Baltijas peekrahta rehkinuma dibinaht ihpafchu eefamineereefchanas jeb pahrbaudifchanas komifiju. Lauku fskohlàs newarohyt buht nelahdas waijadfìbas,atureht Wahzu walodu par mahzibas walodu, Latweefchu jeb Igaumu walodas weetà, kahdà klafè tas ari nebuhtu. Tapat ne-efoht preekfch tam nelahda pamata, kas mahzibas waloda fskohlotaju seminardòs efoht Wahzu waloda un newis Kreewu waloda. Warbuht, ka ne-efoht par wehlu, kad waldbiba bef kawefchanahs aifleegetu minetahs fawadibas, pee tam ari lauku fskohlàs libd ar Irlawas un Walkas seminareem nodohdamas tautas apgaismofchanas minifterijas finà, kà tas jaw efoht pee pareiftizigahm lauku fskohlahm. — Tablak mineta Mafkawas awife peemin ari gaidamas pahrgrohfìbas, teefas-pahrgrohfìbu un femfìbas pahrgrohfìbu. Zo ahtraki tahs tilfchoht eewefstas un pee tam uf pilnigàs teefibu weenadibas pamata, kà ari ar waijadfìgo walhìs tautibas gahdafchanu, jo ftipraki buhfchoht uflifti eemaukti fewifchkeem (separatifteem) zenteeneem. Zo tablak notezefchoht laifs, jo wairaf ftiprinafchoht Wahzu mafjums Baltijas gubernàs fawus fpehkus, zaur fawa fkaifta waitrofchanu fawa gariga (moralifka) fwara ifplahtifchanu pee eedfihwotajeem. Katris gads, furu kawejotees no pahrgrohfìbahm (reformahm), efoht winninfch preekfch separatifteem jeb fawadibas draugeem.

No Bolderajas. Tai 2tra Oktoberti tika no Bolderajas sinohts, ka pulkften 10 preekfch pufdeenas uf feklumu ufftrehjìs jeb strandejis kahds Angtu peelahdehts kugis Mangatu falà netahdu no dambja. Glahbfchanas laiwa tika isrihkota un palihgà fuhtita. Kad nu glahbfchanas laiwa libd pulkften 12 (deenà) walti nopublejahs pee strandeta Angtu kuga peetift, bet preekfch strandeta kuga palika ar katru brihdi breefmas leelakas un kugis fahka uf fahneem gahftees, tad affina par waijadfìgu, ar glahbfchanas laiwu isbraukt no Kometudambja; wina bija isrihkota ar lasmaneem un diwi fawwaneekeem un palihgà winai nahja damfkugis „Solida.“ Angtu kugis teel nofauktò „Kival,“ wina kapteinis Puttmann, ku-

gis ar fahli lahdehts. Isglahbti tika 7 zilwefti, afitotais kugineeks bija uhdeni norauts un noflichjìs, eekam glahbfchanas laiwa bija peenahkufe. Glahbfchanas laiwai waijabfeja palikt uf Mangatu falas, fur wina pulkften 4 laimigi pee malas nonahja.

Schè klahht peeekam to finu, ka 1ma Oktobera nakti no Holandeeschu kuga „Herkules“ nokrita matrosfìs Heinrichs Raks, apreibis buhdams, uhdeni un noflichka. Behz lihka teel mel-lehts.

Weides muifchinà, pee Balmeeras, tapa fchini wafarà rija pahrbuhweta par dshwojamu ehku un tur eeruhmeta kurlmehmu fkhla. 20. Augustà tapa fchi fkhla eefwehtita. Pee eefwehtifchanas barons B. C. ufaizinjaja uf dahwanu dohfchanu, pee lam winfch pats 1000 rubl. dahwinaja. Sameta pawifam 1200 rubl. Eohti wehlejams, ka fchis labais peemehrs atraftu pee lauzineekeem jo dauds peekriteju.

No . . . pagasta mums peenahjìs sinojums, kas deemfchehl atkal ftabsta pahr nelahrtigu aplahrt wafafchanohs. Raktis pats ir fchahds: Tai gan waldbifchana uf tam ftipri luhko, lai puifchu wafafchanahs naktis mitetohs, un katru jaunelli, ko pee fcha darba kee, bahrgi fohda, tomehr tee par to wifu nebehdadami eet daschahrt pa zeemeem leelòs baròs aplahrt, ar wifadeem muifkas instrumentehm fpehledami un tohs puhdami, kas tahdu traku trohkfni fazek, ka aufts glufchi aifkriht un jadohma, ka pafaulei gals buhs klahtu, turklahht dascham labam fainneekam labibu nobradadami, leelu ftahdi padara. Tà ifgahjufchà feftdeenas wafarà, R. f. uf mahjam brauzoht, wini bija eefahkufchi firgu beedeht. Sirgs zaur trafofchanohs un wifadu ehmotu brehkfchanu un kerkfchanu bija fitees no zeta fchkehrfu meshà eekfchà un faplehffis wifas leetas un falaufts basnijas ratus no 20 rubl. wehrtibà. Pafchu R. f. tee atfchgarnifki peefehjufchi pee preedes. Deems fin, waj buhtu dshwòs palizis, ja wina feewas-tehwòs, no S. zeema nahkdams, winu no fchihm mohkahn nebuhtu atfwabinajis. Buhtu jawehlahs, ka nedarbneeki tiftu peenahkti un no teefahm ifpelnito fohdu dabutu. D. M.

No Jaunpils (Widsenè). Tai 21mà Septemberi pee mums tika gada tirgus noturehts, fur leelà mehra kauschu pulki bija fapulzejufchees un ftarp to kauschu pulku daschadi lautini atradahs, ar wahrdu fajihst, gan labi, gan launi. Tà par peemehru kahdi jaunelli ifdarija pee jaunawahm fchwindel darbus. Schkehres kefchà glabadami wini jaunawahm no pakatas neredfoht lakatus un drehbes fagreefdami, pafchi kà plahnprahitini par faweem fchwindel darbeem gahrdi pafmehjahs, kà jaunawas it newainigas un nemanidamas fchkehru fchirktfefchanu tuhlt nebij dshudejufchas, bet wehl rihtà pee faweem lakateem un drehbehm bija atradufchas, ka watar tirgù tilufchas applahdetas. Schè klahht ari japeemin kahdò jits, kas fawu mahfflu pee nabaga kàkfcha bija ifdarijis. Schkehres laut fur fakehris, tam mehnam lohpinam affiti, austinàs un bahrdinu nograifjìs, un tad wata palaidis, fur lakihst glufchi launigs prohjam aiftezejis. Zo wifu mahfflu augfcham minetais zilwekts fwehtà fwehtdeenà, ohtra dshwofli ee-eeedams, bija ifdarijis, fur tad pats par fawu ifdaritu gefibu gauschi pafmehjees un preezajees. Gauschi luhdsu waldbibas, ka gribetu par to gahdaht, ka tahdi fchwindeti tiftu litumigi apftrahpeti. J. J.

No Satartas apgabala teel par kahdu beftdeewibu „N. 2.“

fiuhts, kas tai nakti no 23šha us 24to Septemberi A. zeemā gruntneeka J. Kalnina mahjā padarita. Tani wakarā wehlu, pulksten 11, leetum lihstoht un wehtrai puhschoht, kad jaw wifa mahjas faine meerigi duſeja, kahds leelā ſteigſchanā pee zeema iſtabas durwim peeſit, teikdams: „Lihſin, ſlehdſ knaſchi durwis wakā!“ — Saimneeze mudigi ſteidsahs pee durwim, dohmadama, ka winas wihrs J. Kalniſch, kas us lauku bija iſbrauzis, mahjās pahrnahzis. Durwis atdarijuſe, wina it mihi pahrmefdama teiz: „Waj tad tu, wihrin, nu tatſchu reiſ mahjās eſi?“ Bet tani paſchā azumirkli wina dabuhn warenu ſiteenu pa galwu, tā ka eekleegdamahs nokriht ſemē. Bet ar to ween wehl naw deefgan. Laupitaji faſeen tai kahjas un rohkas un aiſſeen ar lakatu muti, lai newaretu ſleegt. Tad eet tahtaki iſtabā, uſlauſch ſkapi, panem un fa-paka labakahs baſnizas drehbes un naudu, panem ari wehl pee ſeenas karadamohs ſeſchas-pulkſteni, 6 rublu wehrtibā, un daſchas zitas derigas leetas, un tad laiſchahs ahra. — Kamehr tee pa iſtabu ſtrahdajuſchi, tikmehr ziti no winu beed-reem aiſjuhguſchi ehſeli labakōs wahgōs, eekrahwuſchi tanis kahdas 50 aitu ahdas, kas ſaimneekam (ahdminim) preekſch gehreſchanas bijuſchas un wahguſi glabajuſchahs, un tad leelā ſteigſchanā dewuſchees prohjam. — Uſbraukdami, tee neleekſchi wehl bija pee ſalmeem un rudſeem uguni peelaiduſchi, kas tahs abas aprija. Tuweja rija un zitas ehkas par laimi palika no breeſmahm paſargatas, tadeht ween, ka wehſch puhta us ohtru puſi. — Laupitajeem drihs ween us wiſeem zeleem pakat dſinahs. Wairak neka werſti no A. zeema at-rada wahgus beſ aſs grahwi guſam, un weenu datu aitu ahdu. Wahgi, ka liſahs, zaur traku braukſchanu un ſlittu jetu bija bohjā gahjuſchi. Saglu pehdas wareja dſiht lihds Rigas-Bleſtawas ſchoſejai, netahstu no Launakalna paſtes, bet tahtak tahs paſuda. Zil leela ſkahde zaur ſcho ſahdsibu pa-darita, wehl naw gruntigi ſinams. Noſagto ehſeli wareja wehrteht us 85 lihds 90 rubleem, un wahgus us 30 rub-leem. Pehdigi japeemin, ka ſeewina, us gruhtahm kahjahm bubbama, nu guſ ſlima, lihds ar ſawu wihru, kas no ſcheh-luma un iſbailehm gluſchi wahjprahstigs palizis.

No Jelgawas. Jelgawā kahds A. Braun kungs peedahwa zaur awiſchm wiſu wiſadas kahreſchanas, wehrpſchanas un lokomobil-maſchinas, pehz ahreſemes wiſlabakahm ſiſtemehm, jau-nas un ari jaw leetotas. Tagad, kur us laukeem jo beekſchi kahreſtawas, wehrptawas un weltawas tohp eetaiſitas, tahda maſchinu pahredohtawa tohti waijadſiga, jo tani ik katris war iſmekleetes maſchinas, kahdas preekſch wina eetaiſes jo deri-gakas un preekſch naudas mafa jo eekpehjamakas. Kad nu patlaban ari man kahdas no iſfludinatahm maſchinehm bija waijadſigas, tad, us A. Braun kunga iſfludinajumu pakauda-mees, es dewohs us 160 werſtu tahto Jelgawu, ſew tur kah-das eegahdatees. Bet ko atradu? A. Braun kunga kantoh-ris ir maſs, maſs ſambaritis, ar weenu galdinu un weenu trehſlinu, beſ kahdas zitas eeriktes. No maſchinehm ne wehſts. Šchē pirzejam ja-uſdohd, kahdu maſchinu wiſch wehlahs piert, ja-eeemalka peenahkoſcha nauda. Tad Braun kungs (kahds ne-ſen atnahzis Pruhſis) apſohlahs rakſtiht us ahreſemehm, lai maſchinu atſuhta. Ta ir wiſa dariſchana. Saprohtama leeta, ka man bija ſchehl no naudas ſchirtees. Es brauzu ſawas 160 werſtes atkal atpakat — beſ maſchinas. (R. L.)

No Tehrpatas. „R. D. J.“ ſino tā: 26. Septemberi, ap-pulkt. 4 no rihta, gahja Newoldes ſaimneeks, M. Urms, fa-

wus puſchus mohdinaht us rijas kulſchanu. Gar ſtalli ee-dams wiſch pamanija, kas tas bija wakā, kaut gan wakarā wiſch to bija aiſſlehdſis. Wiſch peegahja pee ſtalla dur-wim. Tai paſchā brihdi ſprahga diwi ſchahweeni iſ rewol-wera, kas Urmu kruhtis trahpija. Stipri eewainotais Urms kleeſa pehz palihga, us ko wina puſchi atſkrehja un ſtalla durwis aiſſlehdſa, lai ſchahwejs newaretu iſbehgt, jo tas wa-reja til ſirgu-ſaglis buht, kas bija ſtalli eelaufees. Staſta-durwis pehzat atſlehdſa, bet ſaglis bija paſudis. Wiſch bija zaur luhku us ſtalla uſlahpis un tad zaur kahdu zaurumu juntā iſbehdsis, beſ ka to buhtu kahds pamanijis. Stipri ee-wainotais Urms atrohdahs Tehrpatas uniwerſitetes klinika preekſch ahreſeſchanas.

Šchai leetā ir ſingra iſmekleſchana uſſahhta.

Pehdeja laikā ir Tehrpatas bruguteeſas aprinkti aſins-ſehrga parahdijuſehs. Riidjernas pagaiſtā ir 10 zilweki ar to ſa-ſlimuſchi, no kureem 2 ir atweſekojuſchees, 5 nomiruſchi un 3 atrohdahs ahreſeſchana; Jaun-Ruſthofas puſmuſchā Lewekille ſaſlima 8 zilweki, no kureem 2 atweſekojahs un 6 wehl atroh-dahs ahreſeſchana.

No Peterburgas. Kā no tureenas teek ſinohts, tad biju-ſchais Peterburgas pilſſehtas galwa, N. Pogrebows, ir lab-prahtigeem mehrkeem dahwinajis leelas naudas ſumas. Pah-ſchihm ſumahm runajoht japeemin, ka wiſch par peemebru dahwinajis Peterburgas amatneeku nabagu-namam 10,000 r., tirgoſchanas nabagu-namam 15,000 rublu; pilſſehtas nabagu-namam 5000; tikpat daudſ Peterburgas kurlmeemo ſkohlai, tureenas metropolita Iſidora nama garigai akademijai, un bei-dſoht 10,000 rublu ſtai gimnaſijai; tā tad pawiſam 50,000 rublu.

Kā kahda tureenas awiſe ſino, tad apakſch weena no ſwa-rigakeem kredites-eekſtahdijumu nameem, kas neſen tika pahrzeltſ us zitu weetu, atraduſchi apakſch ſemes gangi, kas wedis us beedribas lahdi. Wainigeo jaw efoht atrasti. Ta pate awiſe ſino, ka Peterburgā beidsamās deenas peenahhta atkal kahda krahpſchana. Efoht pahredohti zigari, kuroš bijuſe eerihhta palaktaiſita pawihra nauda, ka to jaw ſawā laikā peeminejam. Uſ ſchahdu wiſi efoht par kahdu miljonu rublu eewesta wilta nauda.

Kā iſ eekſchleetu miniſterijas rakſta redſams, tad preekſch Peterburgas, Charlowas un Odeſas general-gubernatoru uſtu-reſchanas ir atwehleti pa 24,000 rubli.

Pahr baptiſtu ſamiliju rulu weſchānu ir iſdohti jauni Wiſ-augſtali apſtiprinati noſazijumi. Pehz ſcheem noſazijumeem ir baptiſteem atkauts, ka wini war klaji ſawu mahzibu leegi-naht un ſawu Deewa kalpoſchānu iſdariht pehz teem pee wi-neem paſtahwoſcheem eeradumeem (zeremonijahm). Atklahto Deewa kalpoſchānu wini notur namōs, kas ar gubernatora atkaufchānu preekſch tam buhweti jeb eerahditi. Tee no bap-ſtiteem eewehleti garigi preekſchneeki (wezakee, teizeji, mahzitaji) drihtil til tad ſawas amata dariſchanas iſpildiht un ſpredikus ſazih, kad gubernators winus tanis amatōs apſtiprinajis. Ja ſchee garigeo preekſchneeki ir ahreſemneeki, tad wineem var ſawu uſtureſchānahs laiku Kreewijā janoleek deenasta-ſwehreſtiba. ſa-miliju ruſki pah-ſch laulaſchānahm, dāmſchānahm un mirſchānahm teek weſti no weetigahm teefahm.

— Waldiba efoht nodohmajufe, 18,000 rubl. atwehlehht preekſch ſeruru un ſweeſtu iſgatawotaju ſkohlās dibinaſchanas.

Dohmenu ministerija dohshoht 1470 rubl. preeksch semneeku behenu mahzifchanas bishu kohpshana un semkohpiba. Rihta-Sibirijas general-gubernators atwehlejis 1500 rubl. preeksch semkohpibas istahdu isrikhofchanas un semkohpibas weizinafchanas tureen as pagabala.

No Odesas. Slimneeku kohpeju wadonis us Achal-Teke ekspediziju buhshoht „Sarkana krusa“ beedribas fuhitais, lambarkungs Balaschews, kas Odesa jaw 5 nodatas is schehl-firdigahm mahfahm fastahdijis, lai tahs waretu us Widus-Ashu fuhitit. Katra nodata fastahw is 3 schehl-firdigahm mahfahm. Ahrstu nodata taps Kaulasija fastahdihita. Gewehro jami ir, ka neweens no lihdschinigeem „Sarkana krusa“ agenteem pee jaun-isrikhofamahs ekspedizijas scho amatu naw usnehmees. Naw ari nekahds weegls zelsch, us ko schihs duhshigahs schehl-firdigahs mahfas, bes kahdas patmihlibas, fagatawojahs. Winu palihdsiba pee tagadejeem Achal-Teke ekspedizijas gruchteem apstahkteem buhs no leela swara.

Wehl no Odesas teel sinohs par schahdu notikum: Preeksch kahda laika pasuda kahbai augstai muischneeku familijai winas trihs padsmit gadus weza meitina, kas ar schihs familijas diwdesmit gadus wezu kutscheri bija aisbehgufe prohjam. Tikai peekta deena pehz aisbehgufchanas isdewahs aisbehgufshohs atrast kahda ebraufshanas-weeta Rischinewa; jaunkundsite, kas jaw bija semneeku drehbes gehrbufshs, tika pee nelaimigeem wezakeem atpakal atwesta, kutscheris, ka tas pawedejs, tika zeeti farenms un zeetuma eeliks. Ka jaw pee schahdeem notikumem us semehm mehds notikt, ta ari schi notika, prohti wisi mahjas laudis to sinaja, bet neweenam nebija til dauds zilwezigas ustizibas, kas tas buhtu epreekschu wezakeem ko paweizis. Ta ir leela netiklika Maj-Kreewu daba, kamehr Leel-Kreewi ir ustizigi deenastneeki faweem maies-tehweem un kungeem, pee kureem tee deenasta cestahjufshees.

No Wilnas. Us Leepajas-Romnijas dselszeta, ka „Pr. Lit. Ztg.“ sino, atrasts dauds lihku. Ari beidsama noseedsiba notikufe us ta zeta pagabala starp Wilnu un Weiku. Us schi zeta atrada kahdas meitenes lihki, kuru ismeklejoht atrada, ka flepkawiba notikufe. Brauzeena waditaju, kas israhdijahs par wainigu, apzeetinaja un tas ari beidsohht isteiza, ka meitenei ar waru mahzees wirsu un kad ta draudejufe Wilna to usdoht pee teefas, tad tas to nokahwis un isfweedis pa lohgu ahra.

No Rajschewas (Kasanes gubernā). No tureen as „Golofs“ sino pahrschahdu breefmigu atgadujuuu, kas tai 17ta Septemberi notika kahda semneeku familija. Semneeka deklam bija kahsas. Behz tureen as eeraduma bruhtes wedejs, bruhstgana meefigais brahlis, eeweda pehz beigtas maltites jaunfalaulato pahri lambari un greefahs tad pee ziteem atpakal, kas gan wairak, gan masal apreibuschi, drihs dewahs pee meera. Ap pulksten 3 nakti iszehlahs nama uguns un peedsehruhsee eedshwotaji wisi fadega, tikai jaunfalaulata wihra tehws tika paglahbts, bet bija ta apdedsis, ka palika us gutas flims. Jaunfalaulatais pahris gan bija lambara durwis isgahsis, bet nebija spehjis wais is uguns leefmahm isglahbtees. Behz uguns apdschshanas atrada zitus lihkus pawifam apdegufshs.

No Kreewu-Prushchu rohbeschahm. „Tils. Ztg.“ raksta: Tumshahs rudens naktis atkal pabalsta konterbandes buhshanu, ar ko rohbeschneeku leelaka data nodarbojahs, kaut gan schahds amats ir breefmu pilns. Prushchijas data teel wefelas karawanes ar spirtu un tehju apkrautas, lai tumfai metotees,

schihs mantas waretu deriga weeta pahrschahdu Kreewijas data pahriwest. Pee tam konterbandneeki ir usmanigi ranga, ka wini ar faweem ar mantahm apkrauteem sirgeem wispa-preeksch weens palak ohtra pahreet pahrschahdu-upiti Rispohne, un tad lai pa flepencem zeetem islaustohs pahrschahdu-pirmo rohbeschuhlihniju. Ja wineem tas ir isdewees, tad wineem ir wehl zaur diwahm waktneeku rindahm zauri ja-ect, lihds wini ir sawu mantu drohshah weeta nolikuschi. Ta preeksch kahdahm deenahm bija konterbandneeki kahda zeema rohbeschuh tumuma 52 sirgus, katru ar kahdeem 2 pudeem tehjas apkrauwufchi un raudsija tahda wihse, ka to minejam, pahrschahdu tikt. Ar leelu ismanibu wini bija jaw pirmai waktneeku rindai garam palihduschi un raudsija ohtrai waktneeku rindai zauri laustees, kad peepeschi pirmais sirgs paklupa. Zaur to wisa rinda, kas weens palak ohtra kluhu us preekschu ghja, ijuka un apstahjahs, konterbandneeki paschi fagehla drufku trohfsni. Te us reis bija schahweens dsirdams, kas tumshah kluha nakti jo tablu atskaneja. It ka sehnes no semes isaug, ta kasaki schur un tur parahdijahs un raudsija konterbandneekus aplent. Konterbandneeki nosweeda tehjas palak semu un raudsija isbehgt, kas wineem ari pilnigi isdewahs, jo rohbeschuh waktneeki masal ruhpejahs par pascheem konterbandneekem, bet wairak par mantahm, no kuzahm wini kahdu sinamu daku dabu. Jadohma buhtu, ka zaur schahdu ne-isdewufshohs mantu pahriwesthanu konterbandneeki us ilgaku laiku schahdu breefmu pilnu amatu atstahs, bet kas to dohs, pehz kahdahm deenahm redsam tohs paschus konterbandneekus ar spirtu rohbeschahm tuwojamees, lai atkal raudsitu pahrschahdu tikt. Leelaka data tehja, ko no Kenigsbergas pa dselszeta lihds Kreewijas rohbeschahm atwed, teel bes tulles pahrschahdu pahriwesta un tapat katru deenu teel leela daudsumu spirtus no konterbandneekem eewests. Kaut gan brandwihns ir Kreewija deefgan dahrgs, tomehr nekur neteel tildauds dserts, ka tanis zeemds pee Kreewu-Prushchu rohbeschahm.

Ahrsemes sinas.

No Bahzijas. Ka ahrsemes awises sino, tad Bahzijas trohnamantineeks ar sawu augstu laulatu draudseni aisbraufshoht waj nu Nowembera mehnesi, waj Dezembera fahlumā us Romu un tur kahdus mehneschus uslaweschotees. Italeefchi sawas galwas lausa, waj trohnamantineeks ari apmekleschoht pahwestu waj ne. Gan buhtu jadohma, ka trohnamantineeks pahwestu apmeklehs, jo tagad tatschu pahwestis ranga ar Bahzijas waldbibu isliht. Sinams schahdai apmekleschanai buhtu ari saws politikas swars, tapehz Bahzijas trohnamantineeks ari grohsifees pee ta brikshah politikas.

Firts Bismarks kahdu laiku no sawahm amatu darishchanahm atkaphfees, lai waretu atpuhstees. Daschi faka, ka wufsch us kahdeem 6 mehnescheem atkaphfees preeksch atpuhshchanahs, bet ka leekahs, tad tikai Janwara mehnesim, kur walsts fapulze sawas spreeschanas eefahl. Pa to laiku paliks Bismarka weeta grafs Stolbergs.

No Franzijas. Kahda Franzuschu awise bija tahs dohmas isfazijufe, ka wifseem teem, kas pee komunes peedaliufshees un tamdehl no tagadejas republikas waldbibas tika apstrahpeti, buhtu wifseem strahpe atlaischama. Tiklihds schihs dohmas bija isfazitas, ka tahs leelu spreeschanu un strihdeschanu fagehla zitas Franzuschu awises un kahda no winahm ir tais dohmas, ka waldbai wajadsetu wehl reis scho leetu nemt

pahrspreefchanā, prohti to list weetneeku fapulzē preefšā. Lee, kas gribetu, lai komunisteem (tahdeem, kas pee komunes dalibu nehmušchi) strahpe pawifam atlaišchama, gan fawu no-dohmu nepanahšs, jo waldbiba tahdus, kas winai bijušchi pre-tineeki, tatschu newar apschehloht. So wina tahdus apschehlo, kas komunes zenteeneem padewufchees, dohmadami, ka wini teh-wijai ko labu darohht un tā tad nesnadami kauneem zenteeneem padewufchees. Zitadi tas ir ar dascheem, kas tihschus wal-dibai ir preti strahdajuschchi, jo tahdus no fohda atfwabinaht un us brihwahm kahjahm palaišt, buhtu preefšch waldbibas ne-derigi un tapehž ari naw no waldbibas gaidams.

Kad reis no Franzijas runajam, tad ari japeemin, ka Tur-zijas waldbibas awise, Franzijas istureschanohs Turzijas-Gree-kijas rohbeschu ischkiršchanā pahrspreefdama, naw ar Fran-zijas politiku, ihpafchi ar Gambetu meerā. Wina raksta tā: „Kad Gambeta, kur winsch ir lambaru presidents, mums ta-gad til daudš fšahdejis rohbeschu ischkiršchanas leetā, ko tad winsch, kad winsch paliks par republikas preefšchneeku, mums nesfahdehs? Mehs Gambetas lungam dohtu to padohmu, lai winsch fawu politiku pahrgrositu, zitadi ari Turzija fawu po-litiku pret Franziju pahrgrositu.“ Turku awise ar fšahdu politikas pahrgrosišchanu dohma, ka Turzija peefleefees wai-ral pee Austrijas un Wahzijas.

No Numenijas. Jaw ilgaku laiku Numenijā bija fihwa pahrspreefchana, waj schihdeem buhtu atkaujamas lihdsigas tee-sibas, kahdas ir ziteem Numenijas pawalsneekem, jeb waj fšihš teesibas buhtu wineem leedsamas. Tagad fšihš jauta-jums atkal nahza pee pahrspreefchanas. Kahds tautas weetneeks Majesko wahrda, pee pahrspreefchanas isflaidroja to leetu tā: Majesko raudsija peerahdiht, ka daschi schihdu eeradumi ne-esoht tahdi, kas ar Numaneefschu eeradumeem fa-eetotees, jo schihdi atkaujoht prezetees ar tuweem meefas - radineekem, kamehr Numeneefschu lilumi to leedsohht. Tahlaki runadams Majesko nehmas peerahdiht, kahdi nelabumi iszeltohs, kad schihdeem wifas teesibas tiktu atkautas, tad tomehr jadohma, ka Numenijas waldbibas fapulze nospreedihs, ka schihdeem pil-nigas teesibas atkaujamas, jo pahr to jaw fawas dohmas isfajija Berlines nolihgumā un Numenijas waldbiba tatschu fšim nolihgumam preti nestrabdahs. Tā tahs leetas tagad stahw Numenijā. Schihdu jautajums deesgan fwarigš preefšch Numenijas.

No Afganistanes. Kad beidsamais Afganu karšch zaur tā nosaukto Gundamakas meera-nolihgumu bija pabeigts, tad da-schas awises, kas ar Angtu waldbibu nestahweja nelahda fa-karā, pasneedsa sinas, ka minetais meera-nolihgums bijis par-laimi, jo tas tizis noslehgts tahdā laikā, kur Angtu kara-pulki eeklumufschchi pohsta buhschanā. 40,000 nastu lohpi, ih-pafchi kameeki, bija pa leelakai dakai no zeta gruhtumeem un fehrghahm bohjā aishghjuschchi; Angtu kara-pulki zaur to nespehja tahlaku kara-gahjeenu usfahht, jo preefšch tam wi-neem buhtu bijis fawas kara-mantas ar nastu-lohpeem lihdsā jawed. Tā tad kara-pulki, kad wineem zaur meera-nolihgumu bija ja-attahpjahs, fawus kara-krahjumus atschkinlojuschchi tu-reenas eedshwotajeem, jo wini fawus krahjumus newareja lihds aishwest.

Kā beidsamā karā, tā ari tagadejā dumpi Angteem truhstt nastu-lohpu, ar kureem waretu fawas kara-mantas aishwest, lai waretu Kabulu fashneegt. (Pehž telegrafa sinahm spree-schoht jafaka, ka Angti beidsamā laikā efoht Kabulu fashneegu-

fchi.) Angtu kara-pulku wadonis, generalis Roberts, tagad atrohnahs sohti flittā buhschanā. Wina faweenofchanahs zefsch zaur Schuturgardanas zeta weetu rahdahs tagad no Gil-za-eescheem pawifam ismaitahšs, jo teem ar Angteem bija daschi duhschigi kautini. Kad ari tā nebuhtu, tad ari seemas-laiks tuwojahs, kur zaur kalna zeta-weetahm kahdus mehnefchus ne-spehž eet un tā tad Angtu kara-pulkeem tani laikā neko ne-war peewest nedš jauni kara-pulki palihgā nahht. Bes tam wehl jaw fahl daschōs Angtu kara-pulkōs eerastees koleera fehrga. Ja nu generalam Robertam ar faweem kara-pulkeem ne-isdohdahs, fšinis nedelās Afganus pahrwareht, un winam japaleek ar faweem kara-pulkeem Afganistanē par seemu, tad gan weegli prohtams, ar kahdeem gruhtumeem winam tad buhtu jazihnahs, ihpafchi kad wehl apdohma, ka winsch tad buhtu no Indijas atschkiršs. Kā jaw isghjuschā numurā sinojam, tad Afganu waldbneeks Jakubs kahns nonahžis pee generata Roberta, lai waretu fawu draudšibu pret Angtu waldbibu ij-rahdiht. Angti ari leekahs, ka wini fšai draudšibai ustizejahs un tapehž kawejahs us Kabulu teescham eet, jo Jakubs kahns wineem to tā bija sinajis eeteikt. Waj Angti to jaw mana, ka Jakubs kahns winus til gribejis nowilžinaht, lai teem par seemu japaleek, to newar sinahht.

Pahr Afganistani runajoht ari kahds wahrds japeemin, ka Angteem Afrikas deenwidōs klahjahs. Zulu-eeschi fšim brih-scham gan ir apmeerinati un žil neko tureenās apgabals kahr-tibā eegrohšihšs, bet til ilgi tur meers waldbihš, kamehr Angtu kara-pulki tur buhs.

Wahr Latweefschu fšohlas buhschanu Nigā.

Isgahjuschā numurā pasneedsam tschetrus rakstus, kas fih-mejahs us Latweefschu fšohlahm un us winau zefschanu; tagad mums pahr fšo leetu wehl kahds wahrds peeminams.

Mahzitajs G. Walters lungs bes mineeem diwi raksteem, ko winsch Nig. Žg.“ peefuhthijs un kuzi muhsu lasitajeem isghjuschā numurā tika pasneegti, ir wehl trescho rakstu pee-fuhthijs. Schini rakstā winsch norahda us tam, ka Latwee-fschu elementar-fšohlas wajadšigas, jo kamehr Deews noweh-lejis Latweefschem dšihwoht, kamehr wineem wajjaga fawas basnijas, fawas fšohlas. Pahr Latweefschu fšohlahm Nigā runajoht winsch peemin, ka fšejeenas Latweefschchi mihtohht wai-ral fawus behrnus fuhthiht Wahzu fšohlā nēla Latweefschu fšohlā, ko ari no tam warejuschchi redseht, ka Sakslandas fšohlā masal behrnu bijuschchi, kad mahziba tikufe Latweefschu walodā pasneegta, kamehr behrnu flaitlis tuhlt wairojees, kad fšohla tikufe pahrtaisita ar Wahzu mahzifchanas walodu. Schi buhschana, mums fšcheet, pa dakai isflaidrojahs zaur tam, ka pirmkahrt wezakee fawus behrnus fšohlā fuhthidami, grib tahdās fšohlās fuhthiht, kur wini dohma plafchaku mah-zibas-lauku atraduschchi, un ohtekahrt, ka wisi wezaki naw at-sinuschchi, ka behrni til tahdās fšohlās fuhthami, kuru mahzi-fchanas walodu tee mahht, jo zitadi wini pasneegtahs mahzi-bas pilnigi nesapratihšs un tā tad ar mahzifchanohs lahga neweikfees. Ja behrns faproht deesgan krewiškki, lai eet krewu fšohlā; ja deesgan wahžifki mahht, lai eet Wahzu fšohlā. Bet ja behrns til latwiškki ween faproht, tad winam ja-eet Latweefschu fšohlā un ja winsch grib pee augstalahm mahzibahm tikt, tad winam wišpirms ja-eemahzahs krewu jeb Wahzu waloda, lai waretu eetikt augstakās krewu jeb Wahzu fšohlās, jo augstakas Latweefschu fšohlas fšhe Nigā naw.

Bet eelam runajam no augstakalm Latweeschu skohlahm. mums wispirms jaruhpejabs, lai teklam pee Latweeschu elementar-skohlahm. Ka tahdas waijadfigas, to ir issazijis mahzijas G. Walter kungs, to ir issazijuse „Nig. Btg.“ sawa festdeenas numura rakstidama: „Pehz muhsu dohmahm naw noleedsams, ka Latweeschu skohlas Niga waijadfigas, kamehr Latweeschu behrni eewehrojama skaitli atrohnabs, kuri pa wahziskam nemahl, un kamehr tee wahrdi paleef spehka, ka elementar (eefahkuma)-mahzibas pasneedsamas tani waloda, kuru behrns faproht. Kad tapehz wezakee sawus behrnus, kas wahziski neproht, mihtaki suhta Wahzu skohlā, lai tee tur elementar-mahzibas eemahzabs, tad wini (tee wezakee) nesina, ko wini dara, un teem jo wairal attihstiteem, ihpafchi skohlu preefchneezi bai, wajadsetu par to gahdaht, ka schahdi neprateji tiktu pamahziti jeb no misejumeem attureti, kas mahzifchanas weifschanohs kawe. Muhsu lauku skohlās to ir riktigi atfinuschi un kursemes skohlu likums ir nosazihis, ka neweens behrns gada-skohlā (ar Wahzu mahzifchanas walodu) naw usnemams, kas wisumasal naw diwi seemas bijis seemas-skohlā (ar Latweeschu mahzifchanas walodu).

Tapehz mums rahdabs pehz wispahrigem mahzifchanas no likumeem waijadfigs, ka Latweeschu skohlas Niga zetamas.

Bet wehl jo eewehrojama mums fchi waijadfiba parahdabs, kad mehš apdohmajam to buhschanu, kurai muhsu lauku pagasti gadu no gada wairal tuwojabs un kurai ari mums jatuwojabs: prohti wispahrigai peespeeschana, ka behrni skohlā suhtami, prohti skohlas-peespeeschana. Waj tad ari waresim itikt bei Latweeschu skohlahm? Waj israhdisees par atlanjamu, ka Latweeschu behrnus peespeedihs Wahzu skohlās suhtiti? Mehš dohmajam, ka schee jautajumi paschi no sewis atbildami un buhtu muhsu skohlas preefchneezi bai (Schulkollegium) nopeetni pahrdohmajami. To sazijuse „Nig. Btg.“ sawu rakstu beigdama teiz, ka tas stahwoklis, kuru eenemoht Wahzu tautiba peepilsfehtas waldischanas, usleekoht tai ari nopeetnus peenahlkumus pret zitahm tautibahm. Ne tadeht, lai waretu teikt, ka Wahzeefchi ir labaki Latweefchi neta Latweefchi, bet tadeht, ka taisnibas bauflis pagehroht, ka katram dohdama wina daka, ja-eewehrojohht ari zitu tautu waijadfibas. Tad til wareschoht prasiht, lai paschu teefibas un sawadas waijadfibas tiktu wehra listas.

Schohs no „Nig. Btg.“ issazitohs wahrdus warehs ar preezigu sirdi parakstihht katrs, kam neween Latweeschu tautas labklahfchanahs ween, bet kam ari ihsta zilweku isglibtiba ruh.

Latweeschu skohlas waijadfigas Nigas Latweefcheem, un zeram, ka pilsehtas walde scho waijadfibu eewehrohs. Pahz zekamahm augstakalm skohlahm schini reisā nerunasim, tik to peeminesim, ka mums gaidama augstaka meiteefchu skohla, ko Nigas Latweeschu laddarifchanas beedriba usnehmufehs dibinaht, ka to sawa laikā minejam.

II. wispahrigo Latweeschu dseedaschanas swehtku komiteja

bija tai 26ta Septemeri sapulzejusehs, tahs tai 30ta Augusta fastahditas dseefmu programas wehl reis pahrspreest un, ja waijadfigs, pahrlabohht. Wehl reisiga pahrspreeschana israhdijabs par wisai waijadfigu, jo komitejai bija dascha padohmi par dseefmu programahm wahrdus un zaur 10 rakstem preefcha tilufchi jelti. Wisus padohmus pehz labatahs sapraschanas nopeetni eewehrojuse un pahrspreeduse, komiteja pehdigi weenojabs us schahdahm galigahm dseefmu programahm:

A. Preefch gariga konzerta.

I.

Wihru kohris.

1. Ehrgeles. Konzerta sanatafija no G. A. Thomas; spehlehs Jurjanu Andrejs.
2. „Uf Jerusaleme mohdees“ ar ebrgelehm, trompetehm un basunehm; dseedabs wiif slachtefchsch.
3. „Gohds Deewam dohts“ (Ehre sei Gott. Rütli Nr. 2) no R. Hauptmana.
4. „Das Kung ir Deew“ (Der Herr ist Gott) no Bernera.

II.

Faukts kohris.

5. Preludiums. Adagio un Fuga C-dur no Joh. Seb. Bacha; spehlehs J. Krastinsch.
6. „Muhsu tehws debefis“ no Baumannu Rahrta.
7. „D, welch eine Tiefe“ Nr. 21 is „Paulus“ no Mendelsfohna.

III.

Wihru kohris.

8. „Wer unter dem Schirm des Höchsten“ no B. Kleina.
9. „Es teifschu to Kungu“ no G. F. Gaeblera.
10. Ehrgefu sonata no G. Merketa; spehlehs D. Schepfsh.

IV.

Faukts kohris.

11. „Dies irae“ (Dufmas deena) Nr. 2 is Requiem no Mozarta.
12. „Tahs debefis isteiz“ (Die Himmel erzählen), Allegro is „Die Schöpfung“ no J. Haydna.
13. Postludiums; spehlehs L. Behstinsch.

B. Preefch laiziga konzerta.

I.

Wihru kohris.

1. „Latwiski lai atstan dseefmas“ no Baumannu Rahrta.
2. „Swehtku marschs“ no A. Trube.
3. „Uf meitia' tawu no teifschan“ t. ds. no D. Schepfsh.
4. „Riga dimd“ t. ds. Df. r. III. Nr. 109, no J. Zimse.

II.

Faukts kohris.

5. „Eij faulite drihs pee Deewa“ taut. ds. hipo-eolisti no Jurjanu Andreja.
6. „Dhsoliti semsariti“ t. ds. Df. r. IV. Nr. 81 no D. Zimse.
7. „Diu dubdinas gaisa fkehja“ t. ds. Df. r. IV. Nr. 79, no D. Zimse.
8. „Tezi, tezi kumelini“ t. ds. no D. Schepfsh.

III.

Wihru kohris.

9. „Tew, Latwi, mirdsofchsch dseefmu rihts“ (Dssian) no J. Beschnitta.
10. „Вълолица круглолица“ Nr. t. ds. no B. Nus'a.
11. „Kurfu wihri Latwu dehli“ Nr. tautas dseefma „Внизъ по матушкѣ по Волгѣ“ no A. Rubezs.

IV.

Faukts kohris.

12. „Nu nakti zeka dohstimees“ Df. r. V. Nr. Nr. 48—50 no Mendelsfohna.
13. Zahnu dseefma t. ds. Df. r. V. Nr. 1 no J. Zimse.

V.

Wihru kohris.

14. „Märznacht“ is Rütli. Nr. 114 no G. Kreuzera.
15. „Trimpula“ (Austra I. Nr. 9) no Baumannu Rahrta.
16. „Nu ar Deewu Widsemite“ Df. r. III. Nr. 121, no J. Zimse.

VI.

Faukts kohris.

17. „Славься, славься нашъ Русскій Царь“ (Finale is operas „Жизнь за Царя“) no M. Stinkas.

Komiteja zere, ka fastahditas programas atradihs wispahrigu patifschanu un neweens no zeemiteem padohma dewejeem nefau-

nošes, ta wifas wina wehleschanahs naw pilnigi tikusčas ee-wehrotas. Pee labakas gribeschanas tas komitejai nebija eefpeh-jams. Tani pascha fehdeshana preekshneeks wehl sinoja, ta no jauna us swehtkeem peeteitufchees 6 dseedaschanas kohri, ta ka libdi schim peeteitufchees pawisam 71 dseedaschanas kohris. Mu-fflas kohri ir peeteitufchees tiskai 4. Kahda sinā fchee kohri pee swehtkeem un dseedaschanas kohri pee dseefmu kara warehs pee-dalitees, par to tiks turpmati spreekts. Dseedatajeem wehl japa-sino, ta nohtes jaw teel drukatas un ta zerams, Oktobera meh-nesi buhs gatawas. Dirigenti, tas sawu paschu adrest wehl naw udewuschi un pee kuru kohreem dseedataju staitli buhtu kahda pahrgrohischana notikuse jeb kuri sawu dseedataju staitli wehl nebija udewuschi, teel luhgti, to drihsa laika isdaribt, lai pee nohschu issuhstichanas nenotiktu nelahda laweschchanahs.

Rigā, 28. Septemberi 1879.

Komitejas preekshneeks: R. Kalninsch.

Rakstu-webejs: A. Ubrgals.

Sihki notikumi is Rigas.

Usbruffchana. Tai 24ta Septemberi gahja ratu-smehretaja feewa Anna Munder no Sarklandaugawas us pilsksehtu. Winau bija wefcha un 90 rubl. ihres-naudas klabt. Scharlotentalē ta tapa no kahda saldata aistureta, kas tai pahrwilka galwas lakatu pahre azim un aisiureja muti. Anna Munder itkai wehl pama-nija, ta diwi wihreeshi penahja. Tee aisschnoudsa winas rikfli ar striki, ta ta ta bes samanas pakrita pee semeš. Pulksten 1 pehz pusdeenas to atrada kahds pasihstams strahdneeks un ais-weda us mahjahn.

Rasbaineeku usbruffchana. Nakti no peektdeenas us fest-dernu, ap pulksten 4, usbrula 62 gabus wejai atraitnei Gertru-dei Jochumfon, kura dshwo Bruneneelu-eelā N 3, kahds nepa-sihstams zilwels. Usbruzes winau ar kahdu ne-afu leetu diwus zaurumus galwā eektis. Atraitnes Jochumfonas meita, kura blatus atrohdošā istabā guleja, sahka pehz palihga faukt. Saun-daris, zaur to sabaidibts, aishbegā. — Kā rahdahs, tad usbru-zejs ir Jochumfonas dshwollli smalti pasinis, it ihpaschi ir fina-jis, kur winas gufamais-lambaris atrohdašs. Atraitne esohit til stipri eewainota, ta mas zeribas esohit us istwesekoschanahs.

— Tai 30ta Septemberi atrada Nastasija Sokolowa, mahjā pahrnahdama, sawu dshwollli Sehtabstades-eelā N 4 apsigta.

Komode bija uslausta un daschadas selta un sudraba leetas, 150 rubl. wehrtiba, nofagtas. Sagti bija sihmitti atstahjuschi, kura wini peekohdina, lai us preekchu wairs no mahjas ne-iseedama ne-atstahjoht lohbus wata, ta netiktu atkal kahdreis apsigta.

Uguns-grnhks. 1. Oktoberi ap pulksten 7 wakarā nobega Plestodales rija, pee lam ari wifa scha gada labiba aigahja bohja. Ehta un labiba bija apdrohschinata. Stahde istaisa kah-dus 2500 rubtus.

— Tai 2tra Oktoberi, ap pulksten 1 nakti, iszehlahs Mast-ahr-Rigā Jaun-Kreemijas-eelā uguns. Nodoga 7 dshwojamas ehlas. Stahde istaisa lihds 10,000 rubl. Uguns-dsehseji nopuh-lejajs lihds pulksten 6 1/2 rihtā. — Ap pulksten 9 no rihta tai pascha deenā sinoja uguns-grehtu Aleksandrejā. Nodoga Wehr-mana pirts. Stahde istaisa lihds 1500 rubtu. Ehta bija ap-drohschinata.

— Tai 1mā Oktoberi, ap pulksten 7 wakarā, tika kahds strahd-neeks no wagona tika stipri pahrbraukts, ta winsch tuhli nomira.

Raudas-papihru zena.

Rigā, 4. Oktoberi 1879.

Papihri	prastja	malšaja
Rufimperials gabalā	770 rbl.	769 rbl.
5 proj. bankbiletu 1. islad.	94 3/4	94 3/8
5 " " 4	93 3/4	93 3/8
5 " instripz. 5. aishem.	94 1/2	—
5 " prehmiju biletēs 1. emif.	227 1/2	22
5 " " 2. "	223 3/4	223
5 " tonf. 1871. g. aish.	—	—
Peterb. 5 proj. pilsk. oblig.	91	90 3/4
Kreemu sem. kred. 5% kshlu-sihm.	116	115 3/8
Charlowas semf. 6 proj. kshlu-sihm.	98 1/4	98
Rehwales and. bankas atz.	—	35
Rigas tom. bank. atz.	—	225
Leel. Kreem. dselsz. atz.	248 1/2	248
Rig. Din. dselsz. atz.	152	—
Din. Wit. dselsz. atz.	159 1/2	159
Warsch. Teresp. dselsz. atz.	132	—
Dreles-Wit. dselsz. atz.	—	160 1/2
Rib. Bolog. dselsz. atz.	—	109
Mast. West. dselsz. atz.	103 1/2	—
Baltijas dselsz. atz.	101	100 1/2

Atbildedams redaktors Ernst Plates.

Lihds 4. Oktoberi pee Rigas atnahlufchi 2368 lugis; aigahjuschi 2393 lugi

Sludinofchana s.

Par siuu!

Zaur scho daru zeenijameem lauzineekem sinamu, ta es pee fawas andeles-wetas Ahr-Rigā Kalku-eelā Nr. 4 esmu cebraufschann sem ta nosautuma:

„Cebraufschana pee Esicha“

eeriktejis. D. Essiedt. 3

Pastes-kantohri,

tas jaw no Janwar mehnescha fā. g. pee Iwanow-las sanzijas un Estruschan muischa eeriktejis, teel naudas-wehstules un paketas peenemtas un isdohstas, ihpaschi pafes stelletajem schi fina teel isfludinata.

Jannas meitas,

kuras wifabu dahmu-drehhsju greefchannu 3 lihds 4 nebe-lās gribetu eemahzitees, war peeteiktees leela Rehnix-eelā Nr. 14 pa 2 trepehm augschā.

Trihs faku-suni

ir pahrdohdmi. Tee labatec dsinesi, kas ween war buht, pee G. Busch l, Palfmanē, pr. Wolmar un Smilten.

Kartupekus

preekch barofchanas par 40 sap. puhru pahrdohd Sempel muischinā aif Altonas.

Weschos

preekch zuktu barofchanas un pelawas preekch gohwim pahrdohd lehti Mast. Ahr-Rigā masā Zahru-eelā Nr. 22.

Kahds jaw ilgus gabus Peterb. Ahr-Rigā Kalku-eelā pasahwoschs

pa-kambaris,

pehrwsu-bohde, sahls, silku-uu lapn-tabakas-magashne ar labu no-eshannu teel pahrdohst. Pirzejs war bohdi usaemt, kad winam patihl. Klah-talas sinas Ernst Plates dritu-namā.

Amehde schofejas malā pretim Murian-kroh-gam teel us ilgaku laiku iscenteta. Klah-talas sinas pee Reimuldas Jaunahs muischas muischas-pahrwalbidas. Turpat wehl teel kahdas semneeku mahjas sem labeem nolihgumeem pee ma-sas eemalkas pahrdohstas.

Batlaban isnahlusi klajā un ir dabujama Rigā, Schnakenburga lito. un tipografista eetaise:

Sterstu Andreja

Laweeschu walodas mahzibas

pirma dafa (etimologita),

to farakstijajs nodohmajis draudies pahrlahm un paschmahziba. Malša 40 lap. Atkalpahrdewejeem un wairatpafestetajem fawi nofajjumi.

NB. Dhtra dala (sintalka un ortografija) pat-laban rakstis eespeeschama.

Tee apalscha ussibmeti Pinks-muischas pagasta-lohzeiki dshwo nesinamā weeta, naw pafes neh-musch un nemalša fawas nodohschanas. Tajs polizejas, eefsch kuru jurisdiktiones apgabala mine-tas personas dshwo, tohp luhgtas, tohs paschus par aresti Pinks-muischas pagasta walbibai, Rigas ap-rikti, wefsteht.

- Janne Kihwe,
- Schlob Indrik Wihkull,
- Jurre Wisomann,
- Jurre Klaw Treentsche,
- Janne Gottfr. Ernst Sepp,
- Peter Rinst,
- Janne Krichschahn Remmes,
- Janne Labrenz Wihkull,
- Wittel Ernst Reine,
- Janne Weiss dehs Janne,
- Schlob Dahschall.

Pinks-muischas teefas-namā, tai 28. Sept. 1879.

Pag. wejalais: F. Leitman.

Pag. schriweris: Nehlep.

Allaschu pag. walde

it nedelas pirmdeenās noturehs amata darischanas un til schinis beenās warehs katis, lam buhs pafes malšafchanas u. t. pr. preekch pufd. pag.-namā atnahit.

Pag. wejalais: P. Naps.

Weschereene

ar labahm leezibahm war peeteiktees Jura- un Andreas-eelu kuhri, Sanfena namā 1 trepi augsti, pee schelneeku dahra.

Maf bruhleta leela Singera
schujama maschine
 ir pahrdohdama Stabu-celâ Nr. 47.

Dseemu rota
skoblas behrneem.

Dhtris wairohto drifesums. Nigâ pee
 Kymmeia.
 Safshuhta pa weenai 35 kap. gabalâ.
 " " d'fmitahm 30
 Sejeta pa weenai 40 kap. gabalâ.
 " " d'fmitahm 35 " "

Skoblas-grahmatas

wisadâs walobâs, jaunas un bruhletas par dabu
 lehtafahm zenahm, pahrdohd Fr. Mieson'a grab-
 matu-magasibnê, Nigâ pee teatera.

Engelarta muischa,

Krimuldas draudis, ir waislas teli no labahm god-
 wim dabujami. Turpat teel ari fauli pirkti. 2

Behris.

Wisstipratâhs seepu-sahles, 62 grahdu, war da-
 buht pee Boris Peteriona, masâ stuhra bohde,
 tirgus platscha malâ, Kluba mahjâ.

Walmeerâ.

Labu balstu un pusbalstu lohgu-glahsi wisadâs
 numurôs, klehis- un zitas durwju-aflehgâs, durwju-
 un lohgu-erges un wisadu dielses materialu preefsch
 buhwes peedahwa par mehrene zenu

R. W. Müller,

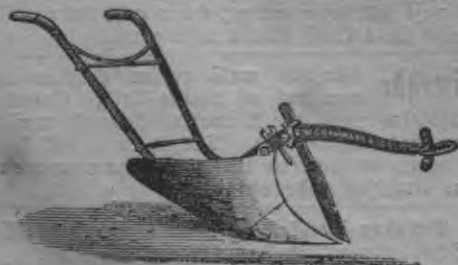
materialu- un peshwju-bohde, wiha un spirtus-
 lantohris, bijuscha meefneeta Bad L. namâ Nr. 90.

Tai isslawetâ
wihna-pagrabâ

Skahku-eelâ
 pee raktuscha sem leelo pulstenu-bohdi
 pee

Robert Jaksh un beedra,
Nigâ,

las jaw no 1844. g. pastahm, teel pahrdohtas par
 taifnu un lehtu maffu, pa leelahm un masahm
 dalahm, wisadâs wihna-fortes, tapat ari scham-
 paners, rums un ihstais Anglisas portieris.

Ween- un diwjuhgu arklus
 no wislabalâhs konstruksijas pahrdohd

F. W. Grabmann,

Nigâ, pretim Tuluma bahnusham.

No jensures atwehlehts. Nigâ, 5. Oktoberi 1879.

Drisehtis un dabujams pee bilshu- un grahmatu-driketaja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Nigâ pee Behtera bahnijas.

P. Lerchendorf.

Kalku- un Schknhun-eelu stuhri Nr. 13.

Leelafais lehgeris u. fabrika seeweefschu mehtelu.

Seeweefschu mehtelus un paletos, wisas leelumôs leelâ iswehlê no ratine,
 famgarn, lanada un dubultstosa par 700, 725, 750, 800, 850 f. lihds 28 r. gab.,
 wateeretus mehtelus no rips, kaschimir un famgarna us 18, 20, 22, 25 lihds
 35 rbf. gab., mehteli, paletos u. t. pr. teel us **pastelleschann** ihfâ laifâ
 sagatawoti, wisas preefsch seeweefschu mehtelcem wajadsiagas **drabnas**
 un **garnituri** teel par ihpaschi lehteem zeneem pahrdohti.

Peenahza no jauna: **Jaunas pufwilnainas rudens kleitas-drabnas** leelâ
 musturu iswehlê par 15, 16, 18, 20, 25 lihds 45 kap. ohl.,

tihrwilnainas kleitas-drabnas leelâ iswehlê us 35, 40, 45 lihds 90 kap. ohl.,
balts un gaischas kleitas-drabnas, (preefsch kaschahm) leelâ iswehlê us 25,
 30, 35 lihds 55 kap. ohl.,

baufihda, wilnainus- un abitus galwas latatus leelâ iswehlê par ihpaschi leh-
 teem zeneem.

Peterburgas gumi-kalofchas un **kaschok-sahbakus** preefsch seeweefschu un
 behrneem.

leetus schirmes no filas trinisch-drabnas, wilnatlafa, alpata un sihda.

M. Jakob'a

fkaisstpehrewetawa, drukatawa un kemiska masgafshannas retaise
 leelâ **Aleksander-eelâ Nr. 49.**

Zeen. publikai un fameem zeen. andeles-draugeem padewigi sinuju, la no pirmbeenas, 1. Oktoberi,
 mana **darba-weeta atrohdbas pascha jaunubuhwetâ namâ** un peedahwajohs preefsch wifsem manâ
 amatâ preefschâ nahldameem darbeem. **Kunqu- un dahmu-drehbes**, isahrditas un ne-isahrditas, famis,
 fihds, till, ipalwas u. t. pr. teel us wiglightato **pehrewetas, wafatas** un **tihritas**.

Peenemishana: Gelfsch-Nigâ Kalku- un Smilshu-eelu stuhri Nr. 39 un leelâ Aleksander-
 eelâ Nr. 49.

Kahrstuwe, wehrptuwe, westuwe u. t. pr.

Peedahwaju jaunas un bruhletas **wilnaslahrschannas maschines**, pehdejâhs ar labeem kahrstuweem
 pahrwilktas un ihsti lehtas, pee tam tilpat labas kâ jaunas. **Wehrpschannas-maschines** ar 180
 lihds 300 wahrsstehm, dielisa „zylinder welschannas maschines“ (ahrsjem. stsemas, masas siumpas),
lokomobil-damfmaschines no wisadeem stiprumeem. Wisas maschines tillas jaunas, la labas bruh-
 letas ir dabujamas. Jaunas wislabalâhs ahrsjemes lahrtuwes. Pats ahrsjemes leetupratejs buhdams,
 usnemohs, ja to wehlahs, maschines **ceatafist, usstelleht** un **pamahziichannu**, kâ ar tahm ir jastrahda.

M. Braun,

Zelgawâ, Rannengihseru-eelâ Nr. 21, Barona von Korff'a namâ. 1

Nowembera mehnesi sch. g buhs
Peterburgas loterijas islohseschana
 par labu 5000 nabagu behrneem.

Leelafais winnestis 8000 rbf.
 4 winnesti-latrs 1000 r. 4000 "
 pawifam 6000 winnestu lohpa par 27,000 "

Lohses pahrdohd **D. P. Leontiew's**, Kalku-eelâ
 Nr. 22, naudas mihschannas bohde.

Ishrelami pee Altonas ir schahdi familiju-loh-
 tekt: 1 par 20 r., 1 par 25 r., 1 par 35 r. un 1
 par 40 rbf. par gadu. Katram lohrtesam ir fawis
 sehks, falku- un lebus-pagrabî, speka schahwetuwe
 un sirgu-stalli. Turpat ir 1 mahjixa no 3 fam-
 bareem par 75 r. ishrejama. Japeprafa Wehwer-
 eelâ Nr. 9 fehtâ pa labo rohku 1 trepi augsti no
 plst. 8 lihds 9/2, no rihta.

Diwi jalts-juni

(funs un funa) ir tai 28. Sept. sch. g. no Dhgres
 stanzijas pasuduschî. Kas tohs tur nodohs, tas dabu
 10 rbf. atlihdinaschannu.

Abgelotaina kapos

ir preefsch lahbahm 2 nedelahm 2 bifon lohli issagti.
 Ushraditajs dabuhs 2 rbf. patezibas-algas Ahgels-
 talnâ pee tureenes lwartaku-ofizeera.

Smehde ir isihrejama Bruneneeku-
 eelâ Nr. 97a.

Behris.

Masâ stuhra bohde, Kluba mahjâ pee Boris Pe-
 teriona war preefsch gohdeem dabuht ihreht wisadus
 galda-trankus, kâ: naschus, gafeles, ehbeem- un
 tehjarotes, fassjas-tafes, glahses, tehjibretas un lut-
 turus. Tapat ari peedahwaju war lehtalo zenu
 taltetus ahbokus, pluhmes, aprifoses, bumberus,
 Maslawas- un kweefschu-miltus, sapranu, Nigâs
 faufo raugu un wisas zitas preefsch gohdeem waj-
 jadsiagas prejes.

Walmeerâ!

Zeen. publikai baru sinamu, la no 10. Julija
 sch. g. **Trey tunga grahmatu-bohde** efmu **ceata-
 fisis kaisstpehreweschannu** un **drukafschannu**, fur
 tiks dhjas un **drabnas** wisas pehrewes pehrewetas
 un aprulatas. 2

Ar zeenifschannu pehrmanis **Walmeerâ M. Rings.**

30. Septembara wafarâ **Behrsjunuischas** Grifu
 pufmuischâ, Jaunpils dr., no ganibahm nosagte

behrs sirgs,

krehpes us labo pufi, aste pee ziflahm plika, bet
 galâ kupa, weenâ preefschlahjâ augischupf lohjita-
 wahm balts plekhts, wejs 9 gadi, wehrtiba 80 rbf.
 Kas scho sagto sirgu usahditu, tas dabuhs 15 rbf.
 patezibas-algu pee Behrsjunuischas-pahrwaldbas,
 Behsu aprinti.

No polizejas atwehlehts.